

Dr. Ali Abbas Çınar

Nail Tan

Şair, yazar, halk bilimci, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Ali Abbas Çınar, Muğla'daki evinde 6 Şubat 2023 tarihinde geçirdiği beyin kanaması sonrası tedavi gördüğü Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesinde 24 Şubat 2023 Cuma günü hayata gözlerini yumdu. Rahmetli Öğretim Üyesi için 25 Şubat 2023 Cumartesi günü saat 12.00'de üniversitesinin edebiyat fakültesi binası önünde bir cenaze töreni düzenlendi. Kurucu Rektörle yeni Rektör, protokol, öğretim üyeleri, öğrenci ve yakınlarının katıldığı törende; anma ve saygı konuşmalarının ardından Alevi inancına uygun bir ritüelle cenazesi Muğla Şehir Yeni Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Rahmetli Çınar, 18 Mayıs 1960 tarihinde Erzincan'ın Tercan ilçesinde doğdu. Babası Mehmet Ali Bey, annesi ise Pupuş Hanım'dır.

İlkokul ve ortaokulu Tercan'da, liseyi ise ailece göç ettikleri Aydın'da bitirdi (1978). Ailesinin geçimine yardımcı olmak amacıyla hemen devlet memuriyetine başladı (1978). Ankara Üniversitesi DTCF Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde yükseköğrenim görme hakkını kazanınca (1980); İmar ve İskân Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığında memuriyetini sürdürdü. Geceleri Bakanlıkta nöbetçi memurluk yapıp gündüzleri fakülteye devam ederek üniversiteden mezun oldu (1984). Bakanlığın Millî Folklor Araştırma Dairesine (MİFAD) folklor araştırmacısı atandı (1984). Adı 1989'da HAKAD/ Halk Kültürünü Araştırma Dairesi, 1991'de de HAGEM/Halk Kültürlerini Araştırma

ve Geliştirme Genel Müdürlüğü olan bu Kuruluşun yurt içinde ve dışında yaptığı halk kültürü derleme, araştırma gezilerine katıldı. Düzenlediği bilimsel toplantılarda görev aldı. Dergilerinde araştırmaları yayımlandı. Tecrübe kazandıktan sonra Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu Şube Müdürlüğü görevinde bulundu (1993-1995). HAGEM'in çıkardığı *Halk Ozanlarının Sesi* ve *Anayurttan Atayurda* dergilerinin yayımlanmasında önemli görevler üstlendi.

KTB'nin 1991-1992 yıllarında açtığı "Türk Lehçeleri ve Rusça Kursu"na devam edip Kazak lehçesini öğrenmeye başladı. Kurs öncesi, Hacettepe Üniversitesinde yüksek lisans eğitiminde sona yaklaşmıştı. HÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halk Bilimi Ana Bilim Dalında "Türklerde At ve XIX. Yüzyıla Ait Bir Baytarnameye Göre Atçılık" konulu yüksek lisans tezini tamamlayarak "Bilim Uzmanı" oldu (1991). Aynı Enstitüde doktora çalışmalarına başladı. Prof. Dr. Umay Günay'ın danışmanlığında "Kazak ve Türkiye Türklerinde At ve Atın Kültür Tarihindeki Rolü" konulu tezini başarıyla savunup "Bilim Doktoru" unvanını aldı (1996).

Çınar, tam anlamıyla akademik çalışmalara 1995 yılında öğretim elemanı olarak atandığı Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümünde başladı. Yrd. Doç. Dr. (1996), Dr. Öğretim Üyesi unvanlarıyla (Yabancı dil sınav barajını aşamadığı için doçentliğe başvuramadı.) öldüğü tarihe kadar üniversitenin öğretim, araştırma çalışmalarında görev aldı. Makaleleri uluslararası ve ulusal hakemli dergilerde yayımlandı. Seksene yakın bilimsel toplantıya katılıp bildiri sundu. 2002-2003 Akademik Yılı'nda Türkiye Kazakistan Uluslararası Ahmet Yesevi Üniversitesinde (Kazakistan'ın Türkistan şehrinde) ders verdi. Türk dünyası halk kültürünün araştırılması, tanıtılması açısından önemli yayımlarda bulundu. Üniversitedeki görevlerinin yanı sıra, ikamet ettiği il Muğla'nın kültürel değerlerinin derlenip tanıtılması, yaşatılması konusunda da seve seve görev aldı. Muğla mahallî basınında çalışmaları yayımlandı. Belediyelerce kitap hâlinde basıldı.

Edebiyatın şiir dalıyla ilgilendi. Şiirlerini 1987'den itibaren çeşitli edebiyat dergilerinde yayımladı, Muğla'da bastırıldığı üç kitapta topladı. Yazarlık hayatında, KTB ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesindeki asıl görevleri dolayısıyla halk kültürü derleme ve araştırmalarını yayımlama daima ön planda yerini aldı. Özel hayatında ise yerleştiği Muğla'nın kültürel değerlerini araştırmaya önem verdi. 1984-2023 yılları arasında makale, kitap tanıtma, eleştiri nitelikli yazılarının sıkça yer aldığı dergiler şunlardır: *Türk Folklorundan Derlemeler* (MİFAD), *Türk Folkloru Araştırmaları* (MİFAD), *TÜRKSOY*, *Türk Halk Kültüründen Derlemeler* (HAKAD-HAGEM), *Türk Halk Kültürü Araştırmaları* (HAKAD-HAGEM), *Halk Ozanlarının Sesi* (HAGEM), *Aydın Eli*, *Türk Edebiyatı*,

Millî Folklor, *Millî Kültür*, *Türk Kültürü*, *Erdem* (AKM), *Türk Lehçeleri ve Edebiyatı*, *K Sütçü İmam Ülahiyat Fakültesi Dergisi*, *İçel Kültürü*, *Bilig*, *Yeni Türkiye*, *Ke-bikeç*, *Erciyes*, *Bahar*, *Ahilik Yolu*, *Folklor/Edebiyat*, *Muğla Kent Kültürü*, *Avrasya Etüdlere*, *Eurasian Studies*, *Julduz*. Türk Dil Kurumunun yayımladığı *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*'nin iki yıl Yayın Kurulu üyeliğini yaptı (2003-2005).

Çoğu derleme, araştırma, inceleme ürünü kitapları, tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Şiir: *Yer Gök Aşkına* (2011), *Muğla Aşkına* (2020), *Ateş ve Su Aşkına* (2020).

Araştırma-inceleme: *Âşık Dertli Bibliyografyası* (1990), *Âşık Kâtibî Bibliyografyası* (1992), *Türklerde At ve Atçılık* (1993), *Türklerde At ve On Dokuzuncu Yüzyıla Ait Bir Baytarnamede At Kültürü* (1993), *Türk Dünyası Halk Kültürü Üzerine Araştırma ve İncelemeler* (1996), *Kazak Edebiyeti men Medeniyeti Turalı Oylar/Kazak Edebiyatı ve Kültürü Hakkında Düşünceler* (Almatı, 2000), *Kazaktar men Türüklerde Jülki Ösirüv Medeniyeti Jene Onın Roli* (Akt. K. Koç, Almatı, 2001), *Turkmen Horses and Equine Culture/Türkmen At ve Atçılığı* (2001), *Kazak Adebietü men Folkloru Turalı Zertteveler/Kazak Edebiyatı ve Folkloru Hakkında Araştırmalar* (Almatı 2004), *Türkmen Halk Kültürü İncelemeleri* (2004), *Halil İbrahim Sofrası/Yemek, Yiyecek ve İçecek Üzerine Halk Şiirleri* (ed. M. Sabri Koz, 2005), *Muğla ve Çevresi Sözlü Kültürü ve Toplumsal Değerleri* (ed. E. Artun, 2005), *Muğlaname* (2006), *Akyaka Sözlü Tarihi ve Gökova Havzası Halk Kültürü* (ed. E. Artun, 2007), *Muğla Çocuk Folkloru* (ed. E. Artun, 2008), *50. Yılında Devrim Gazetesi ve Devrim'de Muğla* (2010), *Muğla Karabağlar Yaylası* (ed. E. Artun, 2010), *Hüseyin Ercan/Sarıkamış'tan Muğla'ya Göç ve Var Oluş Hikâyesi* (2011), *Ula: Hayata Açılan Kapı/Yerel Tarih ve Sözlü*

Kültür Üzerine Araştırma ve Derlemeler (ed. E. Artun, 2014), *Muğla Halk İnanışları* (ed. İ. Çetin-Ö. Oğuz, 2017), *Muğla İnanç Merkezleri/Erenler, Ziyaret Yerleri* (ed. M. N. Önal-E. Ayan, 2018), *Kötekli'de Yörüklükten Muğla'da Sanayiciliğe: Mehmet Altaş ve Ailesi* (ed. I. Caner, 2020).

Sözlük: *Muğla İli Ağzı Sözlüğü* (ed. A. Akar, 2004).

Derleme, baskıya hazırlama: *Abay'ın Eserlerinden Seçmeler* (Z. İsmail'le, 1995), *Muhtar Avezov ve Folklor Yazılarından Seçmeler* (1997), *I. Türk Dünyası Çağdaş Lehçe ve Edebiyatları Sempozyumu Bildirileri* (2000), *Uluslararası Türkistan Halk Kültürü Sempozyumu Bildirileri* (2000), *Altun Asura Gadam Basyan Türkmenistan* (2000), *Muğla Kitabı* (2004), *Şirzat Doğru: Türkistan'a Doğru* (2008), *Muğla Üzerine Makaleler* (2015).

Aktarma: Şakir İbrayev: *Destanın Yapısı/Kazak Destanlarında İnsan Zaman Mekân* (1998, AKDITYK AKM), *Cengiz*

Aytmatov-Muhtar Şahanov: Sokrat'ı Anma Gecesi (2000), *Muhammedrahim Jarmuhammedov: Hoca Ahmed Yesevi ve Türkistan* (İ. Kallımcı ile, 2001), *S. Bahadırova-S. Ahmedov: Karakalpak Halk Edebiyatı Terimleri ve Destanları* (2004).

Dr. Çınar, Cengiz Aytmatov Uluslararası Akademisi ve Kazakistan Sosyal Bilimler Akademilerinin "Akademik" unvanlı üyesiydi. Kazak lehçesini iyi biliyor; Kırgız, Türkmen, Özbek lehçelerinde konuşulanları anlayabiliyordu.

Gülfidan Hanım'la evliliğinden kızları Doç. Dr. Dilaysu Çınar ile Erenay Umay Çınar bulunmaktadır.

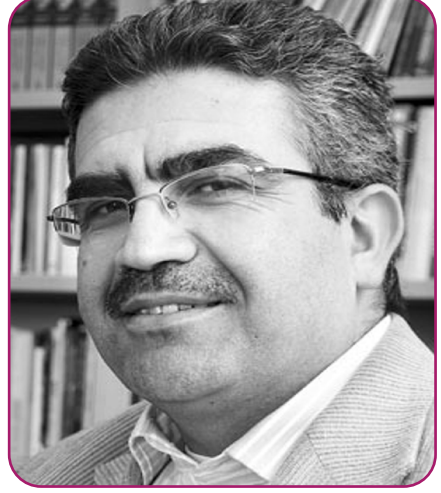
Dr. Öğretim Üyesi Ali Abbas Çınar; Türk dünyası dil ve edebiyatı, halk kültürü alanında önemli hizmetlerde bulundu. Çok sayıda öğrenci yetiştirdi. Tez danışmanlığı yaptı. Ayrıca, memleketi gibi benimsediği Muğla'nın kültürel değerlerinin ortaya çıkarılıp yaşatılması konusunda da yoğun bir mesaide bulundu. Ruhu şad olsun!

Dr. Recep Şükrü Güngör

Hikâyeci ve yayımcı, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni Dr. Recep Şükrü Güngör, 6 Şubat 2023 tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş Pazarcık olan ve on bir ilimizi etkileyen büyük depremde ikamet ettiği Kahramanmaraş Pınarbaşı Mahallesi'ndeki evinde eşi Dilek ve iki çocuğuyla (Alparslan Cuma, Şemsi Miray) enkaz altında kalmış, cenazelerine ancak 9 Şubat 2023 tarihinde ulaşılabılmıştır. Yazarın eş ve çocuklarının cenazeleri, gerekli işlemlerin ardından Kadioğluçiftliği Köyü Mezarlığı'nda toprağa verilmiştir.

Rahmetli yazar, 1 Ocak 1971 tarihinde Kahramanmaraş'ta doğdu. Babası Cuma Güngör, annesi ise Şemsi Hanım'dır.

Kahramanmaraş Kaleköy İlkokulu (1984) ve Kahramanmaraş İmam Hatip Lisesinde (1991) ilk ve ortaöğrenimini tamamladı. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirerek (1996) öğretmenliğe başladı. Öğretmenliği sırasında mezun olduğu üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsünde Türk İslam Edebiyatı Ana Bilim Dalında *Senih-i Mevlevî* üzerinde yüksek lisans (2012), Bağdatlı Nazmizade Hüseyin Murtaza Efendi'nin *Tezkire-i Evliya-i Bağdat* eseri üzerinde de doktora tezi hazırlayarak "Dr." unvanını aldı. Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olarak sırasıyla Kahramanmaraş Özel Ceyhan Lisesi (1996-1998), Kahramanmaraş Kahramankent Lisesi (1998-2003) ve İstanbul Fatih Kolejinde (2003-2008) görev yaptıktan sonra mesleğini memleketi Kahramanmaraş'ta sürdürdü. 6 Şubat 2023 depremine yakalandığında Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Sevgi Evlerinde ve ailesinin iş yerinde çalışıyordu.

Güngör, edebiyatımızda hikâyeci/öykücü olarak tanındı. İlk yazısı, denemesi *Tarihî Uzunluk* dergisinde *Münbit Şehir* başlığıyla yayımlandı (1991). Hikâye/öykü yazmaya yöneldi. Bazı yazar arkadaşlarıyla *Martı* (Sivas, 1996-1998), *Destina* (Elbistan, 1997), *İksir* (Kahramanmaraş, 1998-2003) ve *Dergi* (İstanbul, 2005) adlı edebiyat, sanat dergilerini çıkardı. Hikâye, deneme, eleştiri türlerindeki edebî ürünlerini çıkardığı dergilerin yanında *Türk Edebiyatı*, *Hece Öykü*, *Eylül Öykü*, *Sühan*, *Kâşgar*, *Yitik Düşler*, *Okuntu*, *Yalnızdış*, *İnsan Saati*, *Yedi İklim*, *Duyuş ve Düşünüş* ve *Kuyudaki Koro*'da yayımladı. Hikâye/öykü dışında roman, hatıra/anı, oyun da yazdığı; çeviri, Osmanlı Türkçesinden sadeleştirmeler yaptığı da görüldü. Bazı yazılarında İhsan İkin imzasını kullandığı biliniyor.

Kitapları, tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Hikâye/Öykü: *Yüreğimin Mevsimi* (2001), *Hüsn ile Aşk* (2003), *Âdem ile Havva* (2005), *Yas Ayini* (2005), *Can Ağrısı* (2007), *Kayıp Ruhlar Kiraathanesi* (2010), *Memleket Meselesi* (2012), *Kayıp Kahramanlar* (2017).

Roman: *Yüksek Uçuş* (2014).

Oyun: *Kuruluş Kurtuluş* (2002). Kahramanmaraş'ta sahneye konuldu (2003).

Hatıra/Anı: *Evimizin Direği Baba* (2013), *Dağlar Hey* (2014).

Çocuk kitabı: *Gök Macerası* (2013), *Kırmızı Şapkalılar* (2018).

Antoloji/Güldeste: *Çağdaş Yazarlarımızdan Hikâyeler* (2012).

Sadeleştirme, Baskıya Hazırlama: *Cezmi* (Namık Kemal'den, 2003), *Eylül* (M. Rauf'tan, 2003), *Araba Sevdası* (R. Mahmut Ekrem'den, 2003), *Hüseyin Fellah* (A. Midhat Efendi'den, 2004).

Çeviri, Baskıya Hazırlama: *Ezilenler* (Dostoyevski'den, 2003), *Zor Zamanlar* (Dickens'tan; S. Çelik'le, 2003), *Graziella* (Lamartin'den, 2003), *Erzurum Yolculuğu* (Puşkin'den, 2003), *Babalar ve Oğullar* (Turgenyev'den, 2003), *Kelile ve Dimme* (Bidpây'dan, 2004), *Issız Ada* (Stancopole'dan, 2004), *Karamazov Kardeşler* (Dostoyevski'den, 2004), *Dostoyevski'nin Mektupları* (2005), *Kroyçersonat* (Tolstoy'dan, 2010), *Don Kişot*

(Cervantes'ten, 2011), *On Beş Yaşında Bir Kaptan* (Verne'den, 2013), *Küçük Kemanacı* (E. Porter'dan, 2013), *Dönüşüm* (Kafka'dan; E. Zengin'le, 2014), *Korkusuz Kaptanlar* (Kipling'den; A. Kaplan'la, 2015).

Güngör'ün bazı hikâye ve yazıları Almanca, Rusçaya çevrildi, Azerbaycan Türkçesine aktarılıp yayımlandı. İngilizce biliyordu.

İki evlilik yapan Güngör'ün ilk eşi Hatice Hanım, hâlen çocukları Esra Eylül, Ömer Vehbi Ceylan ve Ayşe Zülal'le kayınpederi Cuma Bey'in yanında, Kadıoğluçiftliği köyünde çadırda yaşamaktadır.

Çok sayıda usta şair ve yazarın yetiştiği Kahramanmaraş'ta Anadolu insanının çok renkli dünyasını; zengin bir dil ve çağdaş hikâye teknikleriyle ele almasıyla tanındı. Kendine özgü bir üslup oluşturarak Türk edebiyatına, özellikle hikâye/öykü dalında kalıcı eserler kazandırdı. Beklenmedik bir şekilde, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Pazarcık Depremi sonucu, genç denecek bir yaşta aramızdan ayrıldı. Ruhu şad olsun!